

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellvs Svpplex Animarum è Purgatorio Ad Sodales Marianos Sermonibus Sacris Explicatvs

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1643

Sermo I. Purgatorium, vt docet fides Catholica, esse Eius certitudo & delineatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54988](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54988)

MAXIMILIANI

SANDBEL

COMMENTATIONES

DE

PURGATORIO.

DISCEPTATIO.

AN PURGATORIUM SIT

locus Iustitiæ potius, quàm Cle-
mentia, vel Misericordiæ.

SERMO I.

Purgatorij certitudo, & delineatio.

Concilium Tridentinum sessione xxv.

Vm Catholica Ecclesia Spiritu

Sancto edocta ex Sacris litteris,

& antiqua Patrum traditione

in Sacris Concilijs, & nouissime

in hac Oecumenicâ Synodo docuerit, Pur-

gatorium esse; animas ibi decens fir-

delium suffragijs, potissimum vero accep-

A

tabilis

2 P U R G A T O R I I

tabili Altaris sacrificio innari: precipit S.
Synodus Episcopis, vt sanam de Purgatorio
doctrinam, & à S. Patribus, & à Sacris
Concilijs traditam, à Christi fidelibus cre-
di, teneri, doceri, & vbique predicari
diligenter studeant.

*Purgatorij
delineatio.*

EST locus aliquis in hoc vniuerso,
à mortalium oculis subductus, in
quo, tanquam in cæco carcere, & nul-
lis amoeni luminis facibus illustrato
specu, delitescunt fidelium demor-
tuorum animæ illæ, quæ vel in hac
vitâ à lethalibus expiatæ noxijs, sed
subobscuris quotidianarum imperfe-
ctionum maculis nondum planè elu-
tis; vel culparum, quæ grauium, quæ
leuium omni fædâ labe erasâ, at sa-
tisfactionis debitæ nino nondum
planè exornatæ, hinc discesserunt: id-
coque ad plenam semel dealbatæ cy-
cladis, olim in Sacramenti latice emun-
dationem, in hac, veluti Iustitiæ di-
uinæ fullonicâ perpurgantur. Siue hoc
fiat vindicatrice crepitantium flam-
marum acrimoniâ, siue sulphureo
yndarum putentium cruciatu, siue in-
toleran-

DELINEATIO. 3

tolerando mortalibus acerrimi frigoris rigore, siue flagellorū vi diuinā incussorum diuerberatione, siue alijs quibuscumque, nobis non omninò cognitis, sed in Diuinis oraculis, per ignem, tenebras, vermes, vincula, stridorem dentium, frigus, ac similia apud mortales vsitata suppliciorum instrumenta, fatis indicatis.

ESSE autem istiusmodi animarum receptaculum, non est ex nouitio alicuius malè sani cerebri commento, recens dogma, vt comminisciebantur hæretici VValdenses, apud Guidonem Carmelitam. Non est figmentum Romanensium Christianorum, vt iastabant Albigenes, de quibus Sanctus Antoninus. Non est error Occidentaliū, vt Orientalium quidam Greculi spargebant: quod constat ex Concilio Florentino. Non est Papistarum terri culamentum, vti sentiunt cum suo Patriarcha Lutherani. Non sunt fabulæ suauiter delirantium, vt cum pessimo doctore, haud melior discipulus calumniatur Beza, ac Bucerus. Non est exitiale Satanae commentum,

Hæreticorum dictoria in Purgatorium. Guido Carm. V. VValdens. Gualt. in Tab. Chro. S. Antoni. 4. p. Sum. tit. II. ca. 7. Conc. Flor. Bellar. de Purg. lib. I. ca. 2. & 6.

A 2 quod

quod Christi Crucem euacuet: quod contumeliam non ferendam Misericordiae diuinæ irroget: denique, quod fidem nostram labefaciat, & euertat, uti, tanquam è tripode pronunciat, Purgatorij hostis iuratus Ioannes Caluinus.

*Dogma fidei
dei Purgatorij esse.*

Sed est dogma fidei Christianæ, erutum ex Scripturæ diuinæ effatis, (ancitum Apostolicarum litterarum decretis, acceptum traditione per manus maiorum, cuius est immemorabile exordium: stabilitum decisione Conciliorum œcumenicorum, quæ regente Diuino Spiritu cum Capite suo errare non possunt: confirmatum Constitutionibus Ecclesiasticis: declaratum grauissimorum Patrum, non minus Græcorum, quam Latinorum) fide dignis, luculentissimisque assertionibus: roboratum subtilissimis Scholasticorum disputationibus: fundatum in ipsis naturæ legibus: denique à mille sexcentis annis in Ecclesiâ orthodoxâ ab Euangelij Præconibus, in templis populariter ad vulgi persuasionem, ac motum, in gymnasijs
sub-

DELINEATIO. Serm. I.

5

subtiliter ad fidei declarationem, & intellectus, in obsequium fidei captiuati, illustrationem, explicatum. At nostris infelicissimis temporibus, ab hominibus quibusdam tam ellebori, quam ignis purgatione indigis, ad morum dissolutionem inducendam, & Ecclesiasticam omnem disciplinam eneruandam in dubium vocatum.

Qui in primis pernegant antiquam eius originem. Nam errorum magistros sequuti in Gallia Marrommistæ adscribunt illam Sarbonicis ac Monachis. Lambertus Danæus Odiloni Abbati Cluniacensi, qui sub Dagoberto Rege vixit. *Hic Abbas, inquit, primus docuit, quasdam esse pœnas Purgatorij.* Lucas Losius Germanus commentario in libros Alcuini de Trinitate auctor peierat, quod persuasio de Purgatorio principium sumpserit ex apparitionibus spirituum, qui tempore Gregorij Magni se videndos exhibuere. Alius quidam tenebrius recentissimæ memoriæ, qui nomen suum quattuor litteris occultit, M. D. L. M. in littera, quam vocat My-

*Origo Purgatorij mō-
daci ter re-
cens apud
Novatores.
Mammo-
rista. In.
struct. p. 6.
In Enchiri-
Fran Fen-
arden. in
Theoma-
chia Calui.
lib. 11. c. 2.
Libellus de
ultima
cōspiratio-
ne in Comi-
tem Mau-
ritiū Leida
impressus
anno 1602*

sticam diuinam iustitiam, quæ in Purgatorio exercetur, deridens, carcerem illum subterraneum animarum appellat Odilonis Aethnam, cuius os vnum pateat in Hibernia, aliud in Sicilia, tertium Puteolis: Balneum incensum Gregorij: Chimæram Alcuini: locum Bedæ incognitum.

**Purgato-
rium** **varie
nominatur** **ERRATIS** falsitatis patroni,
temporis nostri Luciani, & erroneum
mancipia. Purgatorium, quod (vt
ymbratile vocis certamen decline-
Zach. 9. 31. mus) appellare possumus, **Lacum**,
in quo non est aqua, ex Zachariæ
Prophetæ Vaticinio: vel nouissimi
quadrantis exsoluendi carcerem, ex
Matth. 5. Verbi diuini enunciato apud Mat-
Luc. 12. thæum, & Lucam: vel expectantium
hospitium, vt loquitur vir sapientia
coelesti excellentissimus Gregorius
Naz. orat. Nazianzenus: vel Sacramentum elu-
ad Cesari. ens, vt habet antiquissimus scrip-
Orig. hom. tor Origenes: vel Fluium igneum,
14. in Luc. vt exprimit Emissenus: vel igneum
animarum Baptismum, vt illud de-
Emiss. ho. scribit Gregorius Theologus: vel
3 de Epiph. **Naz. orat.** **in SS. lu-**
mina **mina**

lima

si magis placet, Fornacem emendato-
 riam: auri bonorum fidelium impu-
 ri Conflatorium: sperantium, in al-
 tera vita, ad quem adhæreant, scō-
 pulum: spirituum excruciatorias
 Thermas: animarum Balneum pur-
 gans: Gehennæ viciniam; P V R-
 GATORIUM dico, non est inuen-
 tio humana, sed constitutio diuina,
 cuius fides ad salutem est necessa-
 ria.

Q V O D cum anno superiori satis
 superque à nobis ex hoc eodem lo-
 cit demonstratum, aliò sermonem
 conuertemus hoc tempore, disputa-
 bimusque, quod inquisitione nostrâ,
 & attentione vestrâ dignum in pri-
 mis videtur, *An Purgatorium Iustitia
 potius, quàm Clementia seu Misericordia,
 sit appellandum tribunal?* Quæ quæstio,
 quamuis disceptationi scholasticæ vi-
 deri possit accommodatior, quàm
 parœnesi, ideoque in scholarum sub-
 sellijs ad concertationem agitanda
 potius, quàm in exedrâ sacrâ ad ex-
 hortationem explicanda; tamen ita
 illius difficultatem subtilitatemque

*Argumē-
 tum discep-
 tationis sa-
 cra.*

NOTA.

totius rei, facilitate proponendi, & dicendi simplicitate temperabo, ut spes sit, non minus quæstionem intellectui, quàm parænesim voluntati; aut potius parenæticam quæstionem utriusque, ideoque institutioni Christianæ fore peraccommodatam.

NOTE.

A VCTORES nomino, qui ex professo Purgatorij fidem stabilierunt. Robertus Bellarminus, & Gregorius de Valentia in *Controuersijs fidei*. Franciscus Suarez *Tom. 4. in 3. part. Disputat. 45. 46. 47. de Purgatorio*. Henricus Henriquez *lib. eod. tit.* Aegidius Coninck *de Sacr. disputat. 12. de Purgator.* Ioannes Præpositus *Tit. de Pœnit. quæst. 13. quæ est de Purgatorio*. Adamus Tannerus *3. part. disputat. 6. quæst. 8.* Præter hos legentur utiliter Dionysius Carthusianus *de quattuor nouissimis*. Libellus, *MARIA Pætrona fidelium animarum*, Rodericus
 Quæ-

DELINEATIO. Serm. I. 9

Quæstionum Regular. *tomo 2. q. 71.*
Liber, cuius titulus, *Rogus damnato-*
rum. Roas de Purgatorio. Ioan. Euse-
bius Nieremberg *tractatu de Purga-*
torio. Pinellus *lib. de altera vita.* A-
lexius de Salo *in Triumpho.* Step ha-
nus Binet *de statu animar. Purgat. Ad-*
uocatus Animarum Bonnyers. Li-
bellus *inscriptus, Modus se citò ditari-*
di. Iudoci Andries, *Purgatorium Ca-*
tholicè assertum, cum incitamentis, ac
methodis suffragandi. Antonius Dau-
roultius *in Cathechismo histor. cap. 5.*
Bellarminus Opulc. *de Gemitu Co-*
lumba, Leonardus Lessius *lib. 13. de*
Perfectionibus DEI, qui est de In-
stiria & Ira DEI cap. 17. Ia-
cobus Salianus *lib. 7.*
de Timore Dei,
cap. 11.

(::)

A 5

SER.